

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 czerwca 2019 r. nr (...)/ (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że:

1. M. W. (1), jako prezes stowarzyszenia kultury fizycznej (...) ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem wraz ze stowarzyszeniem oraz członkami zarządu - J. D., W. S. i R. K. za zobowiązania stowarzyszenia z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie 8 897,50 zł, w tym na:

- ubezpieczenia społeczne za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna – 4 625,63 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. -1.823,00 zł

koszty egzekucyjne -280,40 zł

ogółem 6 729,03 zł,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna – 1 126,08 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. - 444,00 zł

koszty egzekucyjne - 58,40 zł

ogółem 1 628,48 zł,

- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna - 369,79 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. - 146,00 zł

koszty egzekucyjne - 24,20 zł

ogółem 539,99 zł,

2. J. D., jako członek zarządu stowarzyszenia kultury fizycznej (...) ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem wraz ze stowarzyszeniem, prezesem M. W. (1) oraz członkami zarządu W. S. i R. K. za zobowiązania stowarzyszenia z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie 8 897,50 zł, w tym na:

- ubezpieczenia społeczne za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna – 4 625,63 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. -1.823,00 zł

koszty egzekucyjne -280,40 zł

ogółem 6 729,03 zł,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna – 1 126,08 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. - 444,00 zł

koszty egzekucyjne - 58,40 zł

ogółem 1 628,48 zł,

- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna - 369,79 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. - 146,00 zł

koszty egzekucyjne - 24,20 zł

ogółem 539,99 zł,

3. W. S., jako członek zarządu stowarzyszenia kultury fizycznej (...) ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem wraz ze stowarzyszeniem, prezesem M. W. (1) oraz członkami zarządu J. D. i R. K. za zobowiązania stowarzyszenia z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie 8 897,50 zł, w tym na:

- ubezpieczenia społeczne za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna – 4 625,63 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. -1.823,00 zł

koszty egzekucyjne -280,40 zł

ogółem 6 729,03 zł,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna – 1 126,08 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. - 444,00 zł

koszty egzekucyjne - 58,40 zł

ogółem 1 628,48 zł,

- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna - 369,79 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. - 146,00 zł

koszty egzekucyjne - 24,20 zł

ogółem 539,99 zł,

4. R. K., jako członek zarządu stowarzyszenia kultury fizycznej (...) ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem wraz ze stowarzyszeniem, prezesem M. W. (1) oraz członkami zarządu J. D. i W. S. za zobowiązania stowarzyszenia z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie 8 897,50 zł, w tym na:

- ubezpieczenia społeczne za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna – 4 625,63 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. -1.823,00 zł

koszty egzekucyjne -280,40 zł

ogółem 6 729,03 zł,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna – 1 126,08 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. - 444,00 zł

koszty egzekucyjne - 58,40 zł

ogółem 1 628,48 zł,

- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: 12.2013 - 06.2014 r., 08.2014 - 01.2015 r.

należność główna - 369,79 zł

odsetki za zwłokę liczone na 5 czerwca 2019 r. - 146,00 zł

koszty egzekucyjne - 24,20 zł

ogółem 539,99 zł,

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że Stowarzyszenie kultury fizycznej (...) prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) i zatrudniała pracowników. Z tego tytułu było zobowiązane do opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ponieważ stowarzyszenie nie wywiązało się z tego obowiązku w sposób prawidłowy, na jego koncie powstało zadłużenie, które na dzień wydania niniejszej decyzji wynosi łącznie 1.805.220,05 zł. W stosunku do stowarzyszenia prowadzone było postępowanie egzekucyjne przez Dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.. Prowadzone postępowanie okazało się nieskuteczne. Zgromadzona w sprawie dokumentacja wskazuje, że zostały wykorzystane wszystkie możliwości mające na celu zaspokojenie należności objętych tytułami wykonawczymi. 13 czerwca 2018 r. Dyrektor Oddziału wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia XIV Wydział Gospodarczy postanowieniem z 10 lutego 2015 r., sygn. akt XIV GU 32/15 oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że odpowiedzialność członka zarządu obejmuje zaległości z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez niego obowiązków członka zarządu. W przedmiotowej sprawie stwierdzono, że zaistniały przesłanki uzasadniające przeniesienie odpowiedzialności na ww. jako członków zarządu za zobowiązania stowarzyszenia kultury fizycznej (...), ponieważ: egzekucja wobec ww. stowarzyszenia okazała się bezskuteczna, w okresie, kiedy powstało wymienione w sentencji zadłużenie ww. pełnili funkcje członków zarządu, wniosek o ogłoszenie upadłości został oddalony przez sąd, nie wskazano mienia, z którego możliwe byłoby zaspokojenie zobowiązań w znacznej części.

/decyzja k.44 – 47 akt ZUS/

W dniu 15 lipca 2019 r. R. K. odwołał się od powyższej decyzji wskazując, że nie zgadza się z ustaleniami organu rentowego. W ocenie skarżącego zarząd stowarzyszenia nie ponosi winy w niezłożeniu wniosku o ogłoszeniu upadłości przed dniem 14 listopada 2014 r., gdyż taką kompetencję posiadało wyłącznie walne zgromadzenie członków stowarzyszenia, co wynika wprost z ustawy „prawo o stowarzyszeniach”. R. K. podkreślił także, iż organ rentowy nie rozważył możliwości przeprowadzenia skutecznej egzekucji z mienia stowarzyszenia.

/odwołanie k.3 – 5/

W dniu 15 lipca 2019 r. M. W. (1) odwołał się od powyższej decyzji wskazując, że nie zgadza się z ustaleniami organu rentowego. W ocenie skarżącego zarząd stowarzyszenia nie ponosi winy w niezłożeniu wniosku o ogłoszeniu upadłości przed dniem 14 listopada 2014 r., gdyż taką kompetencję posiadało wyłącznie walne zgromadzenie członków stowarzyszenia, co wynika wprost z ustawy „prawo o stowarzyszeniach”. M. W. (1) podkreślił także, iż organ rentowy nie rozważył możliwości przeprowadzenia skutecznej egzekucji z mienia stowarzyszenia.

/odwołanie k.3 – 5 akt o sygn. VIII U 3393/19/

W dniu 5 lipca 2019 r. W. S. odwołał się od powyższej decyzji wskazując, że nie zgadza się z ustaleniami organu rentowego. W ocenie skarżącego zarząd stowarzyszenia nie ponosi winy w niezłożeniu wniosku o ogłoszeniu upadłości przed dniem 14 listopada 2014 r., gdyż taką kompetencję posiadało wyłącznie walne zgromadzenie członków stowarzyszenia, co wynika wprost z ustawy „prawo o stowarzyszeniach”. W. S. podkreślił także, iż organ rentowy nie rozważył możliwości przeprowadzenia skutecznej egzekucji z mienia stowarzyszenia.

/odwołanie k.3 – 4 akt o sygn. VIII U 3394/19/

W dniu 15 lipca 2019 r. J. D. odwołał się od powyższej decyzji wskazując, że nie zgadza się z ustaleniami organu rentowego. W ocenie skarżącego zarząd stowarzyszenia nie ponosi winy w niezłożeniu wniosku o ogłoszeniu upadłości przed dniem 14 listopada 2014 r., gdyż taką kompetencję posiadało wyłącznie walne zgromadzenie członków stowarzyszenia, co wynika wprost z ustawy „prawo o stowarzyszeniach”. J. D. podkreślił także, iż organ rentowy nie rozważył możliwości przeprowadzenia skutecznej egzekucji z mienia stowarzyszenia.

/odwołanie k.3 – 5 akt o sygn. VIII U 3395/19/

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie i łączne rozpoznanie.

/odpowiedź na odwołanie k.13 – 16, odpowiedź na odwołanie k.18 – 21 akt o sygn. VIII U 3393/19, odpowiedź na odwołanie k.6 – 9 akt o sygn. VIII U 3394/19, odpowiedź na odwołanie k.3 – 5 akt o sygn. VIII U 3395/19/

Zarządzeniem z dnia 13 grudnia 2019 r. sprawa o sygnaturze akt VIII U 3393/19 została połączona ze sprawą o sygnaturze akt VIII U 3392/19 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą VIII U 3392/19.

/zarządzenie k.50 akt o sygn. VIII U 3393/14/

Zarządzeniem z dnia 13 grudnia 2019 r. sprawa o sygnaturze akt VIII U 3394/19 została połączona ze sprawą o sygnaturze akt VIII U 3392/19 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą VIII U 3392/19.

/zarządzenie k.26 akt o sygn. VIII U 3394/14/

Zarządzeniem z dnia 13 grudnia 2019 r. sprawa o sygnaturze akt VIII U 3395/19 została połączona ze sprawą o sygnaturze akt VIII U 3392/19 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą VIII U 3392/19.

/zarządzenie k.30 akt o sygn. VIII U 3395/14/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) w Ł. został zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym - rejestrze przedsiębiorców pod numerem KRS (...) w dniu 6 stycznia 2003 r. Wymieniony podmiot, jako stowarzyszenie kultury fizycznej, został wpisany także do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Ujawniony w rejestrze przedsiębiorców przedmiot działalności dłużnika obejmuje 11 pozycji z zakresu działalności handlowej, usługowej oraz sportowej, rozrywkowej i rekreacyjnej.

/okoliczność bezsporna/

W okresie objętym skarżoną decyzją członkami zarządu stowarzyszenia (...) byli: R. K. (ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym jako członek zarządu stowarzyszenia w dniu 24 października 2013 r.), M. W. (1) (prezes – ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym jako członek zarządu stowarzyszenia w dniu 17 lutego 2005 r.), W. S. (ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym jako członek zarządu stowarzyszenia w dniu 24 października 2013 r.), J. D. (ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym jako członek zarządu stowarzyszenia w dniu 24 października 2013 r.) oraz A. P. (wiceprezes).

/okoliczność bezsporna/

A. P. zmarł w dniu 1 lutego 2019 r.

/okoliczność bezsporna/

Sytuacja finansowa stowarzyszenia (...) od początku jego istnienia była zła, co m.in. skutkowało brakiem płynności finansowej, w tym brakiem opłacania należności składkowych na ZUS oraz brakiem regulowania zobowiązań wobec zatrudnianych pracowników. Kondycja finansowa stowarzyszenia pogarszała się z roku na rok, a wpływ na taką sytuację miał m.in. brak pomocy ze strony miasta Ł., w tym utrata wpływów z reklam oraz targowiska. Począwszy od 2013 r. stowarzyszenie utrzymywało się wyłącznie ze składek rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia sportowe organizowane przez stowarzyszenie. Członkowie zarządu wiedzieli o złej kondycji finansowej stowarzyszenia.

/zeznania M. W. (1) min.00:08:41 – 00:15:34 rozprawy z dnia 23 września 2021 r. , płyta CD k.138 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:13:26 – 00:44:08 rozprawy z dnia 9 lutego 2021 r. , płyta CD k.91 , W. S. min.00:08:25 – 00:08:41 rozprawy z dnia 23 września 2021 r. , płyta CD k.138 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:44:08 – 00:46:30 rozprawy z dnia 9 lutego 2021 r. , płyta CD k.91 , J. D. min.00:08:03 – 00:08:25 rozprawy z dnia 23 września 2021 r. , płyta CD k.138 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:46:30 – 00:49:31 rozprawy z dnia 9 lutego 2021 r. , płyta CD k.91/

W dniu 17 listopada 2014 r. do Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia wpłynął wniosek o ogłoszenie upadłości stowarzyszenia (...). Wniosek został podpisany przez wszystkich ww. członków zarządu.

/okoliczność bezsporna/

Prawomocnym postanowieniem z dnia 10 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi , Sąd Gospodarczy , XIV Wydział Gospodarczy dla spraw Upadłościowych i Naprawczych oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości stowarzyszenia (...). W treści uzasadnienia orzeczenia wskazano ,że istniejący majątek dłużnika nie pozwalał przyjąć, ażeby pokryte zostały z niego konieczne koszty postępowania, a dalej uzasadnione żądania wierzycieli upadłościowych, co stanowi istotę i cel tego postępowania, a tym samym nie było możliwym uwzględnienie wniosku i ogłoszenie upadłości stowarzyszenia (...) z siedzibą w Ł..

/okoliczność bezsporna/

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2018 r., z uwagi na brak możliwości wyegzekwowania dochodzonej kwoty, Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone w stosunku do stowarzyszenia (...).

/postanowienie k.1 – 1 odwrót akt ZUS/

Trwale zaprzestanie regulowania zobowiązań wobec ZUS wystąpiło od 15 listopada 2004 r. i od tej daty zaległości stowarzyszenia wobec ZUS przyrastały permanentnie aż do 16 lutego 2015 r. Według przeglądu stanów należności dla płatnika najstarsze zobowiązania niespłacone przez stowarzyszenie wystąpiły:

- od 15 czerwca 2005 r. – składki na (...) za maj 2005 r. (na dzień 3 czerwca 2019 r. suma zaległości w spłacie kwoty głównej składek wynosiła 91 338,76 zł)

- od 15 czerwca 2005 r. - składki na FUS za maj 2005 r. (na dzień 3 czerwca 2019 r. suma zaległości w spłacie kwoty głównej składek wynosiła 1 169 015,27 zł)

- od 15 listopada 2004 r. – składki na FUZ za październik 2004 r. (na dzień 3 czerwca 2019 r. suma zaległości w spłacie kwoty głównej składek wynosiła 415 983,82 zł)

Zaległości w regulowaniu zobowiązań występowały również wobec Urzędu Skarbowego m.in. z tytułu podatku od wynagrodzeń , podatku VAT.

Bilans finansowy ww. stowarzyszenia na dzień 31 grudnia 2013 r. przedstawiał się następująco:

- aktywa:

- aktywa trwale w wysokości 0,00 zł.

- aktywa obrotowe w wysokości 539 759,39 zł.

- aktywa razem w wysokości 539 759,39 zł.

- pasywa:

- kapitał (fundusz) własny w wysokości – 4 061 521,74 zł

- zobowiązania i rezerwy na zobowiązania w wysokości 4 601 281,13 zł

- pasywa razem w wysokości 539 759,39 zł.

Bilans finansowy ww. stowarzyszenia na dzień 31 grudnia 2014 r. przedstawiał się następująco:

- aktywa:

- aktywa trwale w wysokości 0,00 zł.

- aktywa obrotowe w wysokości 534 119,79 zł.

- aktywa razem w wysokości 534 119,79 zł.

- pasywa:

- kapitał (fundusz) własny w wysokości – 4 355 825,60 zł

- zobowiązania i rezerwy na zobowiązania w wysokości 4 889 945,39 zł

- pasywa razem w wysokości 534 119,79 zł.

Wszystkie wyniki z wykorzystanych modeli (model A. dla spółek nienotowanych na giełdzie, model G. i S. dla spółek działających na rynku polskim, model (...) stosowany podobnie dla firm na rynku polskim) wskazują na występowanie poważnego zagrożenia upadłością w latach 2013 – 2014 (brak danych za wcześniejsze okresy). Analiza wyników bilansowych za lata 2013-2014 potwierdza występowanie okoliczności wyczerpujących warunki art. 11 w ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze do ogłoszenia upadłości. Dowodem na tę okoliczność jest występowanie od 2013 roku ujemnych kapitałów własnych, co oznacza, że wartość ewidencyjna aktywów firmy była niższa niż poziom jej zadłużenia. Na podstawie danych można stwierdzić, że przesłanki do ogłoszenia upadłości występowały w badanym okresie. W rozumieniu art.11 ust.2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze przesłanki do ogłoszenia upadłości wystąpiły na koniec 2013 r. i latach dalszych. Stowarzyszenie miało ujemne kapitały własne od 2013 r., co oznacza, że zadłużenie przewyższało wartości aktywów stowarzyszenia. Właściwym terminem zgłoszenia wniosku o upadłość firmy był 15 listopada 2004 r. (zgodnie z art. 11 ust. 1 ww. ustawy).

/opinia biegłego sądowego z zakresu ekonomiki przedsiębiorstw, zatrudnienia i płac A.H. G. k.93 – 111/

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie powołanych dowodów z dokumentów, zeznań odwołujących się, a także w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu księgowości. Złożona w sprawie pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu księgowości A.H. G. jest jasna, została sporządzona przez biegłego o specjalności właściwej z punktu widzenia przedmiotowego zagadnienia w oparciu analizę przedłożonej dokumentacji. Sąd oceniając zgromadzony materiał dowodowy, w pełni uznał wartość dowodową opinii powołanego w sprawie biegłego. W ocenie Sądu złożona do sprawy opinia nie zawiera żadnych braków i wyjaśnia wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Biegły wydał opinię po przeprowadzeniu stosownych analiz (przytoczył dokumentację, na której się oparł i przedstawił metody badawcze) i analizie dostępnej dokumentacji dotyczącej spółki. Zdaniem Sądu opinia biegłego jest rzetelna, została sporządzona zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot, a wynikające z niej wnioski są logiczne i prawidłowo uzasadnione.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania są nieuzasadnione.

Przede wszystkim podnieść należy, że odwołujący się nie zakwestionowali wysokości zadłużenia zarówno z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, jak i zaległości na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Przedmiotem sporu była kwestia odpowiedzialności odwołujących się za zobowiązania stowarzyszenia kultury fizycznej (...).

Zgodnie z treścią art. 31 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio art. 107 § 1, 1a, § 2 pkt 2 i 4 i § 3, art.116, art.116a, art.117, art.118§1 i 2 oraz art.119 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne (art.32 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż chociaż sprawa dotyczy odpowiedzialności członka zarządu stowarzyszenia to zastosowanie znajduje tu zarówno część przepisów jak również orzeczeń odnoszących się do odpowiedzialności członków zarządu spółek handlowych.

Zgodnie z art. 116a ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.):

§ 1. Za zaległości podatkowe innych osób prawnych niż wymienione w art. 116 odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie organów zarządzających tymi osobami. Przepis art. 116 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Za zaległości podatkowe stowarzyszenia powstałe przed jego wpisem do właściwego rejestru odpowiadają solidarnie osoby działające na rzecz stowarzyszenia do chwili wpisu.

§ 3. Członek zarządu stowarzyszenia zwykłego odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze stowarzyszeniem i pozostałymi członkami zarządu za zaległości podatkowe stowarzyszenia.

§ 4. W przypadku gdy stowarzyszenie zwykle nie posiada zarządu, za zaległości podatkowe stowarzyszenia odpowiada całym swoim majątkiem członek stowarzyszenia solidarnie ze stowarzyszeniem i pozostałymi członkami.

§ 5. Do odpowiedzialności podatkowej, o której mowa w § 3 i 4, stosuje się odpowiednio przepisy art. 115 § 2 i 4.

Natomiast na mocy art.116 § 1 Ordynacji podatkowej za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Zatem do orzeczenia o odpowiedzialności członka zarządu Spółki (w tym wypadku odpowiednio – stowarzyszenia) za zobowiązania składkowe organ rentowy jest obowiązany wykazać jedynie okoliczność pełnienia obowiązków członka zarządu w czasie powstania zobowiązania składkowego, które przerodziło się w zaległość składkową spółki oraz bezskuteczność egzekucji przeciwko Spółce, bowiem ciężar wykazania którejkolwiek okoliczności uwalniającej odpowiedzialność, spoczywa na członku zarządu. Stanowisko takie znajduje oparcie w orzecznictwie, odmienna teza nie znajduje natomiast zwolenników wśród praktyków prawa (por. wyrok NSA w B. z 6 marca 2003r. SA (...)/03 POP (...)/).

Do przyjęcia odpowiedzialności członka zarządu spółki (stowarzyszenia) za zobowiązania z tytułu nieopłacenia składek konieczne jest ustalenie, że

1) zobowiązania te powstały w czasie pełnienia przez niego obowiązków członka zarządu,

2) zobowiązania przerodziły się w zaległości spółki, których egzekucja okazała się bezskuteczna, a ponadto nie zachodzi żadna z okoliczności egzoneracyjnych wskazanych w art.116§1 pkt 1 i 2 Ordynacji podatkowej.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu (art.116 § 2 Ordynacji podatkowej). Przepisy dotyczące odpowiedzialności stosuje się również do byłego członka zarządu (art.116 § 4 Ordynacji podatkowej).

Stosownie zaś do treści art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej członek zarządu spółki (stowarzyszenia) może uwolnić się od odpowiedzialności za zobowiązania spółki (stowarzyszenia), gdy wykaze, że we właściwym czasie zgłosił wniosek o ogłoszenie upadłości lub niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy. Ciężar

udowodnienia tej okoliczności został nałożony na członka zarządu, który powinien udowodnić, iż wniosek o upadłość złożył we właściwym czasie (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 11 lutego 2003r. I SA/Łd (...) OSP 2004/5/69).

Rozważania Sądu w przedmiotowej sprawie dotyczyły ustalenia czy R. K., M. W. (1), W. S., J. D., jako członkowie zarządu stowarzyszenia kultury fizycznej (...), ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania tej spółki z tytułu nieopłaconych składek na rzecz ZUS w okresach wskazanych w treści zaskarżonej decyzji.

Wprawdzie nie ulega wątpliwości, że R. K., M. W. (1), W. S. oraz J. D., jako członkowie zarządu stowarzyszenia w dniu 17 listopada 2014 r. złożyli wniosek o ogłoszenie upadłości stowarzyszenia (...), to jednak, z uwagi na brak majątku stowarzyszenia, który pozwalałby na pokrycie koniecznych kosztów postępowania, został on oddalony. Wskazać należy, że za zaległości podatkowe, czy też składkowe spółki z ograniczeniem odpowiedzialności (stowarzyszenia) odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja przeciwko Spółce okaże się bezskuteczna, chyba, że członek zarządu wykazuje, że we właściwym czasie zgłoszono upadłość lub wszczęto postępowanie układowe, albo że nie zgłoszenie upadłości lub postępowania układowego, nastąpiły nie z jego winy, bądź wskaże on mienie z którego egzekucja jest możliwa (por. wyrok NSA w G. z 19 września 2003r. (...)/Gd 56/01 - program L.).

Nie ulega wątpliwości, iż zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie jest przesłanką ekskulpacyjną na podstawie, której członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności za zobowiązania spółki. Ocena, czy upadłość zgłoszono we właściwym czasie wymaga uprzedniego ustalenia, czy i kiedy zaprzestano płacenia długów lub czy i kiedy ujawniono, że majątek Spółki (stowarzyszenia) nie wystarczy na zapłacenie długów. W ocenie Sądu odwołujący się z całą pewnością wiedzieli o złej sytuacji finansowej stowarzyszenia, a co więcej, stan taki trwał właściwie od początku ujawnienia stowarzyszenia w Krajowym Rejestrze Sądowym (stowarzyszenie zostało zarejestrowane pod numerem KRS (...) w dniu 6 stycznia 2003 r.). Co ważne, ***trwale zaprzestanie regulowania zobowiązań wobec ZUS wystąpiło od 15 listopada 2004 r.*** i od tej daty zaległości stowarzyszenia wobec ZUS przyrastały permanentnie aż do 16 lutego 2015 r. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności ze złożonych sprawozdań finansowych stowarzyszenia wynika także, iż co najmniej od 2013 r. (za wcześniejsze okresy nie było danych) w stowarzyszeniu występowały ujemne kapitały własne, co oznacza, że wartość ewidencyjna aktywów firmy była niższa niż poziom jej zadłużenia. W ocenie Sądu odwołujący się członkowie zarządu stowarzyszenia mieli pełną tego świadomość. Co również istotne, stowarzyszenie nie posiadało majątku trwałego. Pomimo bardzo złej, stale pogarszającej sytuacji finansowej stowarzyszenia, odwołujący się złożyli wniosek o ogłoszenie upadłości dopiero w listopadzie 2014 r., ale wniosek ten, z uwagi na brak majątku stowarzyszenia, został oddalony. W tej sytuacji zwolnienie członka zarządu od odpowiedzialności za zobowiązania stowarzyszenia zależy od wykazania, że niezgłoszenie we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy. W sprawie niniejszej taka okoliczność również nie została wykazana na żadnym etapie postępowania.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że bezspornym jest, iż w spornym okresie odwołujący się pełnili funkcje członków zarządu wskazanego stowarzyszenia. Jednocześnie organ rentowy w toku postępowania wykazał bezskuteczność egzekucji.

R. K., M. W. (1), W. S. oraz J. D. nie przedstawili natomiast żadnych dowodów, które podważyłyby zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a ich twierdzenia zawarte w treści odwołań stanowiły jedynie próbę polemiki ze stanowiskiem organu rentowego.

Odwołujący wskazywali, iż nie mogą ponosić odpowiedzialności za zobowiązania stowarzyszenia bowiem niewypłacalność, jak wynika z opinii biegłego, powstała na długo przed objęciem przez nich funkcji członków zarządu. Taki tok rozumowania prowadziłby do absurdalnych wniosków, iż wystarczy zmienić skład zarządu już po dacie, którą można uznać za początek niewypłacalności aby członkowie kolejnych zarządów nie ponosili odpowiedzialności co z kolei, z uwagi na niewypłacalność podmiotu, skutkowałoby niemożnością wyegzekwowania zarówno składek jak i należnych podatków. Taki pogląd nie może się ostać. Każdy nowy członek zarządu ma obowiązek wystąpić z

wnioskiem o ogłoszenie upadłości a w jego przypadku termin właściwy jest ogłoszenia takiego wniosku biegnie od dnia objęcia tej funkcji. Za właściwy termin w tym wypadku należałoby uznać termin dwóch tygodni od daty objęcia funkcji członka zarządu. Podobne stanowisko było już wyrażane w doktrynie i orzecznictwie. np. w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 marca 2013 r., w sprawie I (...) 862/12, w której wskazano, iż „ Podmiot obejmujący funkcję członka zarządu spółki winien zgłosić wniosek o upadłość w terminie 14 dni od momentu objęcia tej funkcji, jeżeli nastąpiło to w sytuacji uzasadniającej wystąpienie z wnioskiem o ogłoszenie upadłości.”

Co prawda przepisy Ordynacji podatkowej nie uzależniają powstania odpowiedzialności podatkowej członka zarządu spółki od okoliczności zaistniałych przed dniem rozpoczęcia pełnienia funkcji członka zarządu lub ogólnego stanu majątkowego spółki jednak osoba obejmująca funkcję członka zarządu winna podjąć stosowne kroki, w tym złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie po zorientowaniu się w sytuacji spółki. Oznacza to, że skarżący, po zapoznaniu się sytuacją finansową stowarzyszenia wskazującą na jej niewypłacalność, powinni wystąpić w stosownym terminie z wnioskiem o ogłoszenie upadłości.”

Na mocy bowiem art. 21 ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1112), w brzmieniu obowiązującym w okresie, którego dotyczą zaległości,

1. Dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości.
2. Jeżeli dłużnikiem jest osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, obowiązek, o którym mowa w ust. 1, spoczywa na każdym, kto ma prawo go reprezentować sam lub łącznie z innymi osobami.

Odwolujący wskazywali także, iż bez zgody walnego zgromadzenia stowarzyszenia nie mogli złożyć wniosku o ogłoszenie upadłości. Niezależnie od słuszności lub nie powyższego argumentu - wnioskodawcy nie złożyli stosownych dowodów na poparcie tej tezy, a w zakresie kompetencji poszczególnych organów stowarzyszenia decydujące znaczenie ma jego statut. Skarżący nie wykazali aby podjęli jakiegokolwiek, choćby nieudane próby, zwołania walnego zgromadzenia. Nie sposób zatem przyjąć, iż uwolnili się od odpowiedzialności za zobowiązania składkowe stowarzyszenia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykazał, że egzekucja z majątku stowarzyszenia okazała się bezskuteczna. Świadczy o tym postanowienie z dnia 13 czerwca 2018 r. na mocy którego, z uwagi na brak możliwości wyegzekwowania dochodzonej kwoty, Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone w stosunku do stowarzyszenia (...). W tym miejscu wskazać należy, że bezskuteczność egzekucji jest wykazana, gdy egzekucja z majątku spółki w całości lub w części jest bezskuteczna. Przesłankę bezskuteczności egzekucji można wykazać również na podstawie każdego dowodu wykazującego, że spółka (stowarzyszenie) nie ma majątku, który pozwalałby na zaspokojenie jej wierzyciela, który dochodzi swojej należności od członka zarządu Spółki (stowarzyszenia). W ocenie Sądu Okręgowego nie można zmuszać organu rentowego do działań pozbawionych racjonalności, aby wszczął i prowadził wszelkiego rodzaju postępowanie egzekucyjne przeciwko stowarzyszeniu, skoro wykazał on takie okoliczności, z których można wnioskować, że egzekucja z majątku stowarzyszenia byłaby całkowicie bezskuteczna (por. wyrok Sądu Najwyższego z 26 czerwca 2003 VCKN 416/2001 OSNC 2004/7-8/poz.128, orzeczenie Sądu Najwyższego z 9 czerwca 1937r. IC 1927/36 Zbiór Urzędowy 1938 nr 4 poz.184, Uchwała Sądu Najwyższego z 15 czerwca 1999r. III CZP 10/99 -Monitor Prawniczy 1999/11 str. 42, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 5 października 1994r I ACr 470/94 Prawo Gospodarcze 1995 nr 6 strona 28 ; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 18 stycznia 1994r ACr 1024/93 - Przegląd Orzecznictwa Sądu Apelacyjnego w Gdańsku 1994/2 strona 28; A. Szajkowski-Kodeks handlowy tom I s. 298 - komentarz- Wydawnictwo C.H.Beck/PWN Warszawa 1994; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 28 czerwca 2005r. VI ACa 231/2005).

W przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości, iż stowarzyszenie (...) nie opłacało zobowiązań wobec organu rentowego. Wysokość zadłużenia stowarzyszenia także nie była sporna wobec wyliczeń organu rentowego, opartych

na złożonych dokumentach. Bez wątpliwości wystąpiła także przesłanka odpowiedzialności R. K., M. W. (1), W. S. oraz J. D. jako członków zarządu stowarzyszenia (...) w postaci bezskuteczności egzekucji przeciwko stowarzyszeniu.

Reasumując należy stwierdzić, że odwołujący się nie wykazali, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie nastąpiło bez ich winy, nie wskazali również mienia, z którego możliwe byłoby zaspokojenie organu rentowego. W ocenie Sądu, brak jest zatem jakichkolwiek okoliczności, które zwalniałyby od odpowiedzialności R. K., M. W. (1), W. S. oraz J. D. za zobowiązania powstałe w spornym okresie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania w punkcie 2 sentencji wyroku Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik postępowania. Sąd zasądził od W. S., R. K., M. W. (2), J. D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. kwotę 1 800,- złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Sąd ustalił powyższą kwotę, stosownie do treści § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy(PI) i pozostałym wnioskodawcom.

12 XI 2021 roku.